

MISTET behandlings- Plass

...fordi hun ble avhengig av medisin fra lege

Den 20 år gamle jenten mistet behandlingsplassen etter at en lege skrev ut medisiner til henne.

– Hun har ventet på behandlingsplass hos en rusinstitusjon i månedsvis. I mellomtiden har fastlegen hennes skrevet ut store doser legemidler for å dempe det akutte behovet for heroin, sier Inga Blaha i Landsforeningen mot stoffmisbruk (LMS).

Legemidlene Xanor, Sobril og Temgesic er imidlertid også avhengighetsdannende og 20-åringen ble raskt like avhengig av dem som hun hadde vært av illegale rusmidler.

– Da behandlingsstedet hørte hvilke tabletter hun var blitt avhengig av, fikk hun ikke benytte seg av behandlingsplassen. Institusjonen manglet fagkunnskap til å takle den typen abstinenser en får av legemidler, sier Kari Edvardsen, styremedlem i LMS Bergen.

MEDISIN-AVHENGIG

Hadde legen tatt en telefon til jentens pårørende eller sosialkontoret, ville han fått vite at tablettene skaper en avhengighet som krever en annen type avrusning enn illegal narkotika.

– Legene skriver ut tablettene for å forhindre at pasientene tar overdose, men hjelper de eller skriver de under dødsattesten? Hadde denne jenten gått på heroin, hadde hun fått behandling nå, sier Blaha.

– Legene skylder på taushetsplikten og lar være å snakke med pårørende eller sosialkontoret. Den aktuelle legen ble helt sjokkert

REAGERER: – Mange rusmisbrukere utvikler en legemiddelavhengighet i tillegg til rusproblemet sitt, fordi legene har for lite kunnskap om rus, sier (f.v) Evelyn Mathisen, Inga Blaha og Kari Edvardsen fra Landsforeningen mot stoffmisbruk.

FOTO: HEIDI TORKILDSON RYSTE

da jeg fortalte at denne jenten ikke får komme til behandling på grunn av legemiddelavhengigheten sin, sier Edvardsen.

– MANGLER KUNNSKAP

Begge to mener situasjonen har blitt verre etter at den såkalte rusreform II ble innført i 2004.

– Legene har tatt over mye av ansvaret fra sosialkontorene, men har altfor lite fagkunnskap om rus, sier Blaha.

Denne uken fikk jenten plass på Skutevikenklinikken i Bergen. På sikt kan hun komme tilbake til behandlingsstedet hvor hun opprinnelig fikk plass.

HEIDI TORKILDSON RYSTE
heidi.ryste@ba.no

AVHENGIG: Den 20 år gamle jenten ble raskt like avhengig av medisin hun fikk fra legen som hun hadde vært av illegale rusmidler. Nå har jenten omsider fått plass på Skutevikenklinikken.

FOTO: ARNE RISTESUND

– Trenger mer kompetanse

– Det er helt åpenbart at kunnskapen om rus er for lav hos leger, sier Ola Jøsendal ved Bergensklinikkene.

Jøsendal er klinikkisjef ved avdeling for inntak og koordinering ved stiftelsen Bergensklinikkene.

BRUKES FEIL

Han mener det er mange rusmisbrukere som utvikler avhengighet til

legemidler fordi medikamentet brukes feil.

– Ulike typer avhengighet krever ulik avrusningstid, så denne saken har en solid rot i virkeligheten, sier Jøsendal.

Ruskonsulent Henriette Blatmann ved Sandviken sosialkontor har også blandede erfaringer oppfølging fra leger.

– Noen engasjerer seg veldig, men hvor mange

rusmisbrukere kan en lege som har 2000 pasienter ha tid til å følge opp? Når legemidler skrives ut uten kontroll, ansvar og oppfølging er det for det første farlig. For det andre får rusmisbrukeren et tilleggsproblem som det kan bli enda vanskeligere å bli kvitt og som gir verre abstinenser.

– Du får to onder å bli kvitt, sier Blatmann.

10-15 leger klages inn

Årlig klages mellom 10 og 15 leger inn til Fylkeslegen for uforsvarlig foreskriving av medisiner.

Siden 2004 er to leger i Hordaland blitt fratatt retten til å skrive ut medisiner på grunn av uforsvarlig foreskriving, opplyser Fylkeslegens kontor.

IKKE ØKNING

Til sammen har Fylkeslegen rundt 10-15 saker i året hvor det stilles spørsmål ved om legen skriver ut for mye eller feil legemidler. Det har ikke vært økning i tallene de siste to årene.

I Hordaland har det vært flere tilfeller hvor pårørende til rusmisbrukere har klaget inn legen til Fylkeslegen. I tillegg kan Fylkeslegen få tips fra apoteker om leger som skriver ut svært mye medisiner over lang tid, og granske saken på eget initiativ.

I de fleste tilfellene får legen mulighet til å endre egen praksis, men i mer alvorlige tilfeller blir det gitt en advarsel eller legen blir fratatt myndigheten til å skrive ut medisiner.

fakta

- Landsforeningen mot stoffmisbruk består av stoffmisbrukeres pårørende og andre engasjerte.
- Yter bistand i enkeltsaker og jobber for å motvirke all illegal bruk og omsetning av narkotiske stoffer.
- LMS Bergen: 55 36 82 61.

KUNNSKAP: Klinikksjef Ola Jøsendal mener legene kan for lite om rus.